

Pénzügyi beszámoló a 2009-es gazdálkodási évről

A 2009. év pénzügyi eredménye a tervezett költségvetéshez képest csak kevés eltérést mutat, ami az átgondoltabb és pontosabb tervezésnek köszönhető. A tervezés egyik fő problémája abból áll, hogy a bevételek tervezésekor a terv és a tényleges pénzügyi realizálódás között 6-9 hónapos eltolódás is lehet. Bár a tervezéskor próbáljuk ezeket helyére tenni, és viszonylag nagy ráhagyással dolgozni, de a pályázató szervek – rendszerint – a döntéseikkel ezt folyamatosan „felülbírálják”.

A bevételeink szerkezete javuló tendenciát mutat, de még mindig alul marad annak, ami egy igazán jól működő szervezet esetében szükséges lenne. Az alapvető változások e téren megtörténtek, pár év alatt az SZJA 1%-ból érkező bevételeinket közel megdupláztuk, (2005-ben még csak 14,1 M Ft, 2009-ben 26,1 M Ft), ugyanez igaz a céges és magánszemélyektől érkező támogatásokra is. Bár a belföldi forrásokból származó pályázati bevételeink a töredékére zsugorodtak, ugyanakkor az EU-s pályázataink meg többszörösére a korábbi évekhez képest.

Ahogy a korábbi évek beszámolóiban már jeleztük **az egyesületnek jelenleg kötött, pályázatoktól függő életvitelt kell folytatnia, ami a pályázatok egyre általánosabb utófinanszírozási mechanizmusa miatt napi likviditási problémákat okoz számunkra.** Az egyesületünk bár rengeteg pályázati forráshoz jutott az utóbbi években, ugyanakkor ez **rengeteg önrész és utófinanszírozott rész felvállalását is jelentette részünkről. Ez egy-egy időszakban közel 40-50 millió forintot is kitehet,** amit más forrásból kell kigazdálkodnunk, és ez komoly terhet jelent.

Bár a 2009. év jelentős pozitívummal zárt, de ez csak annak köszönhető, hogy a LIFE+ Vipera pályázatunk első részlete olyan nagy összeg volt (176 M Ft), ami elfedi a többi terület pénzügyi problémáit. A LIFE+ Vipera program is pályázati forrásból származik, így nem segíti közvetlenül a likviditási problémáink megoldását. A 2008. évben elindított **különböző - a korábbitól eltérő - bevételi lehetőségek kihasználása,** (pl.: közbeszerzésen elnyert szakértői tevékenység lefolytatása, közvetlen adománykérő tevékenységek elindítása: perselyadomány gyűjtés, levélkampányok), valamint az egyes területeken bevezetett költségoptimalizálás révén **az egyesület képes volt arra, hogy kimozdulhasson a holtpontról.**

A szabadon felhasználható bevételek ilyen formában való növelése az egyetlen olyan út, ami egy erős, pénzügyileg stabil szervezetet hozhat létre. Ehhez továbbra is fejlesztenünk kell az egyesületünk szerkezetét, működését, mindezt úgy, hogy meg tudjunk felelni közben a belső és külső elvárásoknak.

Az elmúlt évben sok olyan dolog történt velünk, ami az egész éves működésünkre nézve erősen hatott. **Ezek főleg negatív hatások voltak,** mint például: **a pályázataink utolsó, vagy induló részleteinek ki nem fizetése,** azok áthúzódása 2010-re, **soha nem látott mennyiségű, korábbi időszakokra is kiterjedő pályázati ellenőrzések sorozata (2001-2008. év összes KvVM által kezelt pályázataink átfogó ellenőrzése, 85 pályázat közel 250M Ft értékben),** az MME Bolt átalakításának nehézségei, stb.

Sikerekben is gazdag volt a 2009. év. Az egyesület **sikeresen helytállt történetének első közbeszerzési eljárásban,** aminek köszönhetően **egy csoportok is lehetőséget kaptak arra, hogy egy központ által szervezett feladat mögé állhassanak.** Folytatódott az RSPB konzorciumi vezetésével elindított projekt (BTAU), aminek eredményeként felélénkülhet az egyesület szakmai, szakértői megkeresése. Folytatódtak az adományszerző kampányok (pl.: jelvény kampány, csodálatos madarak kampány, DM levélkampány). Sikeresen befejeztük a kék-vércse védelmi LIFE programot valamint elindítottuk az új LIFE+ rákosivipera-védelmi programot.

Ezek után nézzük meg azokat az egységeket/területeket ahol jelentős eltérés, vagy veszteség látható:

A központi működés záró egyenlege komoly pozitív összeggel zárt, ez a következő okok miatt történhetett meg:

1. Az örökölt ingatlanból befolyt összeg továbbra is megtalálható benne (közel 24 Millió Ft), ugyanakkor ez az összeg nem tud folyamatosan rendelkezésre állni, mert a már korábban említett 40-50 Millió Ft-os likviditási hiány „betömésére” kellett fordítanunk.
2. A Bolt is komoly negatívummal zárt, ami elsősorban e vállalkozási tevékenység nehézkes kezelése miatt következett be. Egyrészt át kellett alakítanunk a bolti készlet szerkezetét, ami jelentős kiadással párosult. Ezen felül az új működési iránya (internetes bolt és rendezvényes működés) szintén nagy befektetést és kivitelezési költségeket eredményezett, ami tovább növelte a veszteségét. Ugyanakkor most már olyan bolti készlettel és működő internetes és mobil bolttal rendelkezünk, amely végre a 2010. évben normalizálhatja és ténylegesen csökkentheti is vesztségeinket e területen.
3. Ezen felül a korábban negatív előjelű programokat is a központ finanszírozta, így összességében a központi iroda mínuszban van. Mindez annak köszönhető, hogy a már többször említett

előfinanszírozás,(és emiatt keletkező likviditási hiányok) igen nagy pénzügyi terheket ró az egyesületre. Bár a sok negatív szám mögött van bevétel is, de ezek csak folyamatában a 2010. évben fognak realizálódni.

A társadalmi kapcsolatok területén arányában az valósult meg, amit szerettünk volna. A Madártávlat és a tagnyilvántartás biztos alapokon nyugszik, és ezt előre láthatólag tudjuk is tartani. A társadalmi kapcsolatok területe is pénzügyileg rendben van, reméljük a 2010.évre is sikeresen tudjuk a már elkezdett adományszervezési tevékenységeinket folytatni.

A természetvédelmi programoknál a következő programokról kell szót ejteni:

- A Fővárosi Önkormányzattal kötött vállalkozási szerződés keretében folytatott programunkat átalakítottuk, és teljesen vállalkozási alapokra helyeztük át. Ennek köszönhetően, a program korábbi negatívumát le tudtuk szorítani. A program kezelése révén a 2010.évtől bekerül a központi működtetésű programok közé.
- A Monitoring Központ működtetését, pénzügyi helyzetét egy időszakra meg tudtuk oldani, azonban az újonnan elnyert magyar-szlovák határon-átnyúló pályázat pénzügyi kivitelezése jelentős negatívumba sodorta a programot. Ez annak köszönhető, hogy a leszerződött pályázat előleget csak 7 hónap késéssel 2010 márciusában kaptuk meg.
- A Madárgyűrűzési Központot a korábbi évekhez hasonlóan negatívummal zárt, ami annak köszönhető, hogy a minisztériumtól kapott támogatás egy része átcúszik a következő évre. Viszont a 2008.évben elkészült új -5 évre szóló- keretszerződés révén a következő időszakokra a központ pénzügyi finanszírozottsága biztosított. Ezen felül a gyűrűzési regisztrációs díjak segítségével a korábbi felhalmozott negatívumot el fogjuk tudni „tüntetni” a következő évek során.
- A ragadozómadár-védelmi program pozitívuma a 2009.évben folytatott kitűnő munkának köszönhető. A különböző forrásokból érkező pénzek (ALCOA pályázat, Minisztériumi megbízások, stb.) biztos működési alapot teremtettek a 2009.évre.
- A Tűzokvédelmi program negatívuma, egyrészt LIFE Tűzok program egyrészt annak köszönhető, hogy a projektben visszaigényelhető ÁFA visszatérítésére csak a végleges lezárás után kerülhet sor. ,másképp az elindított ökotúra program még nem lépett a megtérülési fázisba. Ezek rendezése előre láthatólag a 2010.évben megtörténik.
- A rákosivipera-védelmi programon lévő nagy pozitívum a LIFE+ programnak köszönhető. E pályázati pénz a 2010.évben elköltésre kerül a pályázat költségvetésének megfelelően.
- A Pannon Gyepek LIFE programon kimutatott pozitívum annak köszönhető, hogy nagy nehézségek árán, de megérkezett az Európai Bizottságtól a program 2. részlete. Ugyanakkor a programnak még nincs vége, és mivel az utolsó részletet előre kell elköltenünk, ezért a 2010.évre nézve ez komoly likviditási nehézségeket fog okozni szervezetünknek.
- Az LIFE Kerecsen programunk esetében ismét negatívummal zártunk. Szerencsére a nemrégiben aláírt megállapodás szerint a 2010.évben a minisztérium kiegészíti a program utófinanszírozott utolsó részletét. Így a 2010.évre nézve csak kevés negatívumra számíthatunk.
- A tartalékalap létrehozásáról a 2002. évi közgyűlés döntött. Minden árbevételből (adományok, és nagy értékű tárgyi eszköz beszerzésére jutó bevétel kivételével) 3%-ot elkülönítünk a céllal, hogy az így létrehozott alap megteremtse az egyesület kiegyensúlyozott működésének alapját. Ez jelenleg a kimutatások alapján 9.643 e Ft-ot tesz ki.

A helyi csoportok gazdálkodása a kimutatások szerint a költségvetésnek megfelelően alakult. A csoportok bevételeinek nagy része már a központon keresztül érkezik hozzájuk. A 2009. évben elindítottuk a belső pályázati rendszerünket, ami az első év után már segítette a csoportok működését és a következő években meghatározóvá válhat. Ennek köszönhetően a csoportok finanszírozása biztosabb alapokra tud állni, ami a folyamatosan beszűkülő pályázati forrásokat tudja kiváltani, csak a kötelező adminisztrációs terhek mellett.

A mérleg, és az eredmény-kimutatás a számviteli törvény előírásai alapján készült, annak valóságát a könyvvizsgáló, és az Ellenőrző Bizottság vizsgálta. A mérleg egyes sorainak értékelésére –annak pénzügyi, szakmai jellege miatt- részletesen nem térünk ki.

Budapest, 2010. április 30.

Trautmann Tamás
gazdasági igazgató